

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	5 december 2023	n.v.t.

Onderwerp

Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven

Advies

1. In te stemmen met het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven, onder voorbehoud van vaststelling door het Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse Haven.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de vaststelling van het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven.
3. Te bepalen dat het besluit onder adviespunt 1 met de onderliggende stukken op grond van artikel 2, onder b van de Beleidsregel actieve openbaarmaking Zuid-Holland 2023, juncto artikel 5.1 van de Wet open overheid, niet actief openbaar wordt gemaakt tot het Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse Haven heeft ingestemd met het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven.

Aangezien de commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan Jeannette Baljeu, gedeputeerde Transitie Haven & Industrie van de Provincie Zuid-Holland, om het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven namens het college van Gedeputeerde Staten te ondertekenen.

Besluit GS

Wordt na de GS-vergadering ingevuld.

Bijlagen

1. Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven
2. GS Brief aan PS Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven
3. Machtiging CdK

Toelichting voor het College

In het nationale programma NOVEX (Nationale Omgevingsvisie Extra) werken overheden samen aan een plan voor de ruimtelijke inrichting van Nederland. Er zijn in Nederland zestien NOVEX-gebieden aangewezen waar meerdere nationale en regionale opgaven samenkomen. In deze NOVEX-gebieden vragen grote ruimtelijke transitie om een ontwikkelperspectief, dat wordt opgesteld door de samenwerkende partners. De ontwikkelperspectieven van de NOVEX-gebieden vormen input voor de uitwerking van de Ruimtelijke Voorstellen van de provincies. Andersom kan de uitwerking van de Ruimtelijke Voorstellen tot kaders leiden voor de verdere samenwerking in de NOVEX-gebieden. Samen met het Ruimtelijk Arrangement dat provincies sluiten met de Rijksoverheid zijn de Ruimtelijke Voorstellen en de ontwikkelperspectieven bouwstenen voor de nieuwe Nota Ruimte. Binnen Zuid-Holland zijn drie NOVEX-gebieden gesitueerd: Groene Hart, Rotterdamse Haven en de Zuidelijke Randstad. Daarnaast participeert de provincie ook in NOVEX-gebied Schiphol vanwege het effect op de Zuid-Hollandse leefomgeving.

Voor het NOVEX-gebied Rotterdamse Haven zijn het Rijk (BZK, EZK, I&W, LNV), de provincie, gemeente Rotterdam en Havenbedrijf Rotterdam in april 2023 gestart met het proces om te komen tot een ontwikkelperspectief.

De centrale hoofdvraag voor dit ontwikkelperspectief is:

Hoe kunnen we de transitie van het Rotterdamse haven- en industrieel complex realiseren in goede balans met de maatschappelijke opgaven vanuit de omgeving van de haven (met name op het gebied van leefomgeving en woningbouw)?

Door middel van ontwerpend onderzoek zijn verschillende ontwikkelrichtingen voor de haven verkend en met elkaar geconfronteerd. Synthese daarvan heeft geleid tot voorliggend ontwikkelperspectief. Met het ontwikkelperspectief wordt een stip op de horizon gezet voor de Rotterdamse Haven voor 2030 en 2050, met een doorkijk naar 2100. Daarnaast bevat het stuk de aanzet voor een uitvoeringsagenda met daarin drie vraagstukken die in de komende periode nadere uitwerking vragen en vier urgente vraagstukken die randvoorwaardelijk zijn voor het realiseren van de transitie.

De drie vraagstukken betreffen:

- Omgaan met ruimtegebrek (enerzijds benodigde fysieke- en milieuruimte en anderzijds de sturing op het gebruik van deze schaarse (milieu)ruimte.
- Veiligheid in relatie tot de transitie van de haven, bijvoorbeeld ten aanzien van ammoniak in relatie tot de waterstoftransitie.
- Synergie tussen haven en stad in relatie tot de transitie van de haven.

De vier urgente vraagstukken die randvoorwaardelijk zijn voor het realiseren van de transitie betreffen:

- Grondstoffen- en energietransitie i.r.t. externe veiligheid;
- Gebiedsgerichte oplossing voor de stikstofproblematiek, die momenteel een knelpunt vormt voor de transitie van de haven;
- Gezamenlijke visie op geluid, want de geluidsbelasting en hinderbeleving hebben impact op de transitie;

- Een oplossing voor de netcongestie in de haven, wat nu een rem zet op de verduurzaming van de industrie en logistiek alsook de woningbouwopgave.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Voor dit voorstel worden geen juridische consequenties voorzien.

Het Ontwikkelperspectief is een van de bouwstenen voor de uitwerking van het Ruimtelijk Voorstel en het Ruimtelijk Arrangement met de Rijksoverheid. Het Ontwikkelperspectief krijgt pas juridische doorwerking als het uitgewerkte Ruimtelijk Voorstel in het provinciale Omgevingsbeleid wordt vertaald.

De CdK is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging wordt Jeannette Baljeu, gedeputeerde Transitie Haven & Industrie, gemachtigd om de overeenkomst namens het college van Gedeputeerde Staten te ondertekenen.

Op grond van artikel 2, onder b van de Beleidsregel actieve openbaarmaking Zuid-Holland 2023 wordt het GS-voorstel met de daarbij behorende stukken niet actief openbaar gemaakt totdat het Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse Haven heeft ingestemd met het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse Haven. De reden hiervan is dat het Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse Haven het Ontwikkelperspectief nog behandelt na de GS vergadering van 5 december 2023. Daarom wordt hierbij een beroep gedaan op artikel 5.1 van de Wet open overheid.

1 Voorafgaande besluitvorming

Ten aanzien van het NOVEX gebied Rotterdamse Haven heeft door GS en PS nog geen specifieke besluitvorming plaatsgevonden.

De NOVEX gebieden vormen bouwstenen van de Ruimtelijke Puzzel en zullen worden meegenomen met de verwerking van de Ruimtelijke Puzzel in het provinciaal Omgevingsbeleid. Gedeputeerde Staten hebben het Ruimtelijk Voorstel op 24 oktober 2023 aan Provinciale Staten aangeboden.

2 Proces

Het ontwikkelperspectief zal op 7 december 2023 aan het bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse Haven worden voorgelegd. Het ontwikkelperspectief markeert het startpunt voor een verdere samenwerking tussen de betrokken partijen. In 2024 zullen de centrale vraagstukken in het Ontwikkelperspectief verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsagenda en regionale investeringsagenda. Tevens zal het strategisch omgevingsmanagement dat in 2023 is georganiseerd, om omliggende gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties goed te betrekken, in de komende periode worden voortgezet.

Het ontwikkelperspectief is in lijn met het Ruimtelijk Voorstel het wij 24 oktober 2023 aan u hebben voorgelegd. Vervolgstappen in NOVEX Rotterdamse haven kunnen gezien worden als gebiedsgerichte uitwerkingen hiervan. Verdere keuzes vanuit NOVEX Rotterdamse haven zullen worden

meegenomen met de verwerking van de Ruimtelijke Puzzel in het provinciaal Omgevingsbeleid. Dit zal te zijner tijd aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

3 Participatie en rolneming

De samenwerkende NOVEX-partners hebben in 2023 strategisch omgevingsmanagement georganiseerd ten behoeve van het ontwikkelperspectief. Hiermee worden de belangen van o.m. omliggende gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties zo goed mogelijk meegenomen. Deze partijen hebben deelgenomen in het Breed Bestuurlijk Overleg.

In de vervolgfase zal dit omgevingsmanagement worden voortgezet. De groep van betrokken belanghebbenden zal werkende weg groeien met adviesorganen, bedrijven en hun vertegenwoordigende organisaties, netbeheerders en waterpartijen. In de Omgevingsstrategie zal hieraan in de komende maanden nadere invulling worden gegeven.

De provincie zal ook de komende periode vanuit haar rol en bevoegdheden participeren in het samenwerkingsverband. De provincie heeft (wettelijke) bevoegdheden op het ruimtelijk domein en op het gebied van VTH en milieu. Tevens stimuleert de provincie de transitie van de Haven, de industrie, de transport en logistiek. Een en ander zoals verwoord in verschillende ambities van het provinciaal Omgevingsbeleid: ambitie 3 Schone Energie voor iedereen, Ambitie 4 Concurrerend ZH, Ambitie 7 Gezond en Veilig ZH en Ambitie 2 Bereikbaar ZH.

Gelet op het NOVEX traject ligt het voor de hand het provinciaal Omgevingsbeleid ten aanzien van de transitie van de haven meer integraal en gebiedsgericht in te richten. Dit zal de komende periode verder worden verkend richting de herziening van het provinciale Omgevingsbeleid 2025.

4 Communicatiestrategie

Ondertekening van het ontwikkelperspectief is voorzien op 7 december 2023 tijdens het BO NOVEX Rotterdamse Haven. De samenwerkende partners hebben strategisch omgevingsmanagement georganiseerd. Bij ondertekening van het ontwikkelperspectief zal een gezamenlijke communicatielijnd worden gehanteerd welke de verschillende betrokken partijen via hun eigen communicatiekanalen kunnen uitzetten.